

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 stycznia 2016 r., znak: (...) -2015 Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po rozpatrzeniu wniosku o zwiększenie stażu i zmianę podstawy wymiaru, ponownie ustalił B. L. (1), **wartość kapitału początkowego** na dzień 1 stycznia 1999 r..

Do ustalenia wartości kapitału początkowego, zakład przyjął postawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1 158,99 zł, okresy składkowe - łącznie: 22 lata, 9 miesięcy, 0 dni (tj. 273 m-ce), okresy nieskładkowe łącznie: 4 lata, 11 miesięcy, 0 dni (tj. 59 miesięcy).

Obliczenie wartości kapitału początkowego wykonano w następujący sposób:

$293,01 \text{ zł} \times 85,95\%$ (współczynnik proporcjonalny) = 251,84 zł.

$(273 \text{ miesiące składkowe} \times 1,3\%) : 12 \times 1158,99 \text{ zł (podst.wym.)} = 342,83 \text{ zł}$

$(59 \text{ miesięcy nieskładkowych} \times 0,7\%) : 12 \times 1158,99 \text{ zł (podst.wym.)} = 39,87 \text{ zł}$

RAZEM = 634,54 zł

$634,54 \text{ zł} \times 209 \text{ miesięcy (średni. Dalsze trwanie życia)} = 132\,618,86 \text{ zł.}$

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 132 618, 86 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego zakład nie uwzględnił okresów od dnia 1 stycznia 1991 r. do dnia 31 lipca 1993 r. ponieważ nie przedłożono dokumentów potwierdzających zatrudnienie.

(decyzja – k. 47 akt ZUS)

Odwołanie od decyzji z dnia 4 stycznia 2016 r., znak: (...) -2015 wniósł B. L. (2), zaskarżając decyzję w całości. W uzasadnieniu wskazał, że kapitał został przeliczony jedynie od części okresu udokumentowanych zarobków (okres zatrudnienia od dnia 1 lipca 1989 r. do dnia 31 grudnia 1990 r.), z pominięciem dalszych udokumentowanych zarobków (od dnia 1 maja do dnia 30 czerwca 1989 r. oraz od dnia 1 stycznia 1991 r. do dnia 31 stycznia 1993 r.). Ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uwzględnienie, przez ZUS, w stażu ubezpieczeniowym, całego okresu pracy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowo – Usługowym (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., jako okresów składkowych i zobowiązanie ZUS do przeliczenia kapitału, z uwzględnieniem okresu zatrudnienia i zarobków w tej firmie ze wskazanych okresów.

(odwołanie – k. 2-5 sygn. akt VIII U 1402/16)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na tożsame argumenty, które przedstawił w zaskarżonej decyzji oraz wniósł o łączne rozpoznanie z odwołaniem od decyzji z dnia 20 kwietnia 2016 r., znak: END/20/021101341.

(odpowiedź na odwołanie – k. 7 sygn. akt VIII U 1402/16)

Decyzją z dnia 20 kwietnia 2016 r., znak: END/20/021101341 Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 21 listopada 2015 r., przeliczył B. L. (2) **emeryturę** od dnia 22 października 2015 r., tj. od dnia nabycia uprawnień.

Po korekcie składek na koncie ubezpieczonego, kwota skorygowanej składki, zewidencjonowanej na koncie, z uwzględnieniem waloryzacji, wyniosła 104005, 05 zł. Po korekcie kapitału początkowego, na koncie ubezpieczonego, kwota skorygowanego i zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 434491, 37 zł.

Po korekcie kapitału początkowego oraz wysokości składek na koncie, wysokość emerytury wyniosła: $((...), 05 + (...), 37) / 211, 40 = 2547, 29$ zł.

Poinformowano, iż emerytura, po waloryzacji, przysługuje w kwocie 2553, 40 zł od dnia 1 marca 2016 r. Wysokość świadczenia do wypłaty po naliczonych świadczeniach bieżących, potrąceniach i odliczeniach wyniosła 2108, 59 zł.

(decyzja – k. 49 akt ZUS)

Odwołanie od decyzji z dnia 20 kwietnia 2016 r. (znak: END/20/021101341) wniósł B. L. (2), zaskarżając decyzję w całości. W uzasadnieniu wskazał, że emerytura została przeliczona jedynie od części okresu udokumentowanych zarobków (okres zatrudnienia od dnia 1 lipca 1989 r. do dnia 31 grudnia 1990 r.), z pominięciem dalszych udokumentowanych zarobków (od dnia 1 maja do dnia 30 czerwca 1989 r. oraz od dnia 1 stycznia 1991 r. do dnia 31 stycznia 1993 r.). Ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uwzględnienie przez ZUS, w stażu ubezpieczeniowym, całego okresu pracy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowo – Usługowym (...) Sp. z o.o. w Ł., jako okresów składkowych, i zobowiązanie ZUS do przeliczenia emerytury, z uwzględnieniem okresu zatrudnienia i zarobków w tej firmie ze wskazanych okresów.

(odwołanie – k. 2-5)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na tożsame argumenty, które wskazał w zaskarżonej decyzji oraz wniósł o łączne rozpoznanie z odwołaniem od decyzji z dnia 4 stycznia 2016 r. (...) - 2015.

(odpowiedź na odwołanie – k. 7)

Zarządzeniem z dnia 1 sierpnia 2016 r. Sąd połączył sprawę sygn. akt VIII U 1402/16 i sygn. akt VIII U 1401/16 celem łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. akt VIII U 1401/16.

(zarządzenie – k. 9 sygn. akt VIII U 1402/16)

Na rozprawie w dniu 25 października 2017 r. pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołań, pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołania, jednocześnie wnosząc o uwzględnienie hipotetycznych wyliczeń świadczenia wnioskodawcy, zawartych w ostatnim piśmie ZUS z dnia 25 października 2017 r.

(stanowisko stron – e-protokół rozprawy z dnia 25 października 2017 r. – 00:02:14 - 00:05:27 – płyta CD k. 185)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

B. L. (2) urodził się w dniu (...) Wnioskodawca ma wykształcenie wyższe, jest inżynierem budownictwa.

(bezsporne)

Wnioskodawca, **prowadził działalność gospodarczą z zakresu budownictwa** – prefabrykacja budowlana, prace remontowo-budowlane, na podstawie zezwolenia na wykonywanie rzemiosła z dnia **5.03.1979r.**

(zezwolenie na wykonywanie rzemiosła z dnia 5.03.1979r. k. 26 akt ZUS)

W dniu 18.12.1989r. wnioskodawca i M. S. zostali wpisani do ewidencji podmiotów gospodarczych, z przedmiotem działalności – murarstwo

(wpis do ewidencji k. 85)

Decyzją z dnia 30.07.1993r. Urząd Miasta Ł. dokonał wykreślenia, z dniem 31.07.1993r., działalności Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowo-Budowlanego, zgłoszonego od dnia 5.03.1979r. przez wnioskodawcę i M. S..

(decyzja (...) z dnia k. 29 akt ZUS)

Z dniem **1.08.1993r.** wnioskodawca i M. S. zostali wpisani do ewidencji podmiotów gospodarczych –pod nazwą Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowo-Budowlanego.

(wpis do ewidencji podmiotów gospodarczych k. 30 akt ZUS, zeznania świadka M. S. e-protokół rozprawy z dnia 9.11.2016r. płyta CD k. 37))

Wnioskodawca w okresie **od dnia 4 kwietnia 1989 r. do dnia 31 grudnia 1990 r.** i **od dnia 1 stycznia 1991 r. do dnia 30 kwietnia 1992 r.** pracował na stanowisku prezesa w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo-Usługowym (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, w pełnym wymiarze czasu pracy. Spółka została utworzona aktem notarialnym z dnia 8 marca 1989r. – z powołaniem wnioskodawcy na stanowisko prezesa . Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zajmowało się handlem materiałami budowlanym, działalnością budowlaną, usługową, także krawiectwem , działalność oświatową.

(listy płac - k. 39 akt ZUS; deklaracje rozliczeniowe – k. 38 – 76; pismo/ zaświadczenie – k. 82; **kserokopia aktu notarialnego – k. 97-101** ; wzór podpisu prezesa-wnioskodawcy k. 102; poświadczenie ZUS – k. 39 akt ZUS; pismo – k. 140 , zeznania świadków : E. W. , M. S. e-protokół rozprawy z dnia 9.11.2016r. płyta CD k. 36)

Pismem, skierowanym do (...) Oddział w T., z dnia 7.04.1992r., podpisanym przez głównego księgowego G. W. , Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zaświadczyło , że wnioskodawca jest zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo-Usługowym (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. przy ul (...), **od dnia 1.07.1989r.**

(pismo k. 82)

Decyzja z dnia 15.04.1992r. znak DD- (...) -D-195/92 , (...) Oddział w T. , stwierdził , że **wnioskodawca nie podlega** , **od dnia 1 lipca 1898r-** - nadal – ubezpieczeniu społecznemu rzemieślników, na podstawie ustawy z dnia 18 grudnia 1976r. (tj. Dz. U nr 46 poz. 250 z późn. zm)

Pismem z dnia 5 kwietnia 2017r. (...) Oddział w T. potwierdził wydanie decyzji z dnia 15.04.1992r.

(kserokopia decyzji z dnia 15.04.1898r. k. 81, pismo (...) Oddział w T., potwierdzające wydanie decyzji z dnia 15.04.1992r. k. 139)

Wnioskodawca nie posiada za powyższe okresy pracy umów o pracę .

Złożył , do akt ZUS i do akt sądowych **kserokopie list płac pracowników** , w tym swoją, przechowywane w , zgodnie z umowa przechowania z dnia 1.06.1999r. przez Spółką (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. ul. (...), z Przedsiębiorstwem Produkcyjno-Handlowo-Usługowym (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, **w upadłości** z siedziba w Ł. ul. (...) reprezentowaną przez Syndyka B. A.,

(umowa przechowania k. 2627 akt ZUS)

W ramach zatrudnienia w PPHU (...) Sp. z.o.o. wnioskodawca pracował w stałym wymiarze czasu pracy na pełen etat - od godziny 7:00/8:00 do godziny 16:00 – tj. w godzinach, w których pracowali - pracownicy. W PPHU (...) Sp. z.o.o. pracowało ponad 20 pracowników: np. w 1991 roku – 96 pracowników, w 1992r. – 129 pracowników. Firma rozliczała się deklaracjami bezimiennymi... Firma płaciła zobowiązania do ZUS do grudnia 1992 i w styczniu 1993 r.

Wnioskodawca uzyskiwał wynagrodzenia: -za rok 1989: maj i czerwiec 225.000, zł. , lipiec 600.000, sierpień, wrzesień 350.000, październik 350.000, listopad 350.000, grudzień 350.000, za rok 1990 styczeń -kwiecień 500.000, maj i czerwiec 1.000.000, lipiec - do grudnia 500.000, -za rok 1991 od stycznia do sierpnia 1000000 zł. , wrzesień – 24 .000.000, październik, grudzień 6 000 000 zł. listopad 4000000 zł. , za1992r. – od stycznia do grudnia 7 500 000 zł.

(zeznania świadka M. S. z dnia 9 listopada 2017 r. 00:36:36 – 00:52:35 – płyta CD k. 36; zeznania świadka E. W. z dnia 9 listopada 2017 r. 00:31:19 – 00:36:36 – płyta CD k. 36; zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej – k. 86; akt notarialny – k. 102; poświadczenie ZUS – k. 39 akt ZUS; pismo – k. 140, kserokopie list płac, załączone do akt sprawy oraz zawarte w aktach ZUS k. 28-36, zaświadczenie spółki (...) k. 34-35 akt ZUS)

Ubezpieczony w dniu 22 września 2015 r. złożył wniosek o emeryturę.

(wniosek – k. – 1 – 4 akt ZUS)

Dla potrzeb emerytury, **decyzją z dnia 29.10.2015 r.** ZUS ustalił wysokość **kapitału początkowego** wnioskodawcy, ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru 89,99%, obliczonym z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1.01.1979-31.12.1988r. ZUS uznał 21 lat, 3 miesiące, tj. 255 miesięcy okresów składkowych i 4 lata 11 miesięcy tj. 59 miesięcy, okresów nieskładkowych Do ustalenia kapitału początkowego, uwzględniono okres prowadzenia działalności gospodarczej od 01.03.1979r. do 30.06.1989r. oraz od 01.08.1993r. do 31.12.1998r. Nie przyjęto okresu zatrudnienia od 01.07.1989r. do 31.07.1993r. z powodu braku dokumentów potwierdzających zatrudnienie, podnosząc, ze z poświadczenia Wydziału (...), wynika, że w okresie od 1.07.1989r. do 31.07.1993r. , że wnioskodawca nie podlegał ubezpieczeniu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej z uwagi na drugie zatrudnienie. Wartość kapitału początkowego na dzień 01.01.1999r. wyniosła 122227,38 zł.

(decyzja z dnia 29.10.2015r. w aktach ZUS)

Decyzją z **dnia 30.10.2015r.** organ rentowy przyznał B. L. (2) **emeryturę** od dnia 22.10.2015r.

(decyzja z dnia 30.10.2015r. k. 22 w aktach ZUS)

W dniu 27.11.2015r. wnioskodawca wystąpił z wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości świadczenia doręczając **kserokopie kart wynagrodzeń i list płac z P.P.H.U „D.: LS - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z okresu od maja 1989r. do stycznia 1993r.**

(wniosek z dnia 27.11.2015r. – k. 24 , załączniki k. . 26-40 akt ZUS)

Decyzją z dnia 4 stycznia 2016 r., znak: (...) -2015 Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku o zwiększenie stażu i zmianę podstawy wymiaru ponownie ustalił **wartość kapitału początkowego** na dzień 1 stycznia 1999 r. B. L. (1).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego zakład przyjął postawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1 158,99 zł, okresy składkowe łącznie: 22 lata, 9 miesięcy, 0 dni (tj. 273 m-ce), okresy nieskładkowe łącznie: 4 lata, 11 miesięcy, 0 dni (tj. 59 miesięcy), uwzględniając , przy obliczeniu kapitału początkowego , okres zatrudnienia od 1.07.1989r. do 31.12.1990r..oraz wysokość podstawy wymiaru składek w tym okresie.

Obliczenie wartości kapitału początkowego wykonano w następujący sposób:

$293,01 \text{ zł} \times 85,95\%$ (współczynnik proporcjonalny) = 251,84 zł

$(273 \text{ miesiące składkowe} \times 1,3\%) : 12 \times 1158,99 \text{ zł (podst.wym.)} = 342,83 \text{ zł}$

$(59 \text{ miesięcy nieskładkowych} \times 0,7\%) : 12 \times 1158,99 \text{ zł (podst.wym.)} = 39,87 \text{ zł}$

RAZEM = 634,54 zł

$634,54 \text{ zł} \times 209 \text{ miesięcy (średni. Dalsze trwanie życia)} = 132 618, 86 \text{ zł.}$

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 132 618, 86 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego zakład nie uwzględnił okresów od dnia 1 stycznia 1991 r. do dnia 31 lipca 1993 r. ponieważ, zakład pracy rozliczał się na podstawie tzw. deklaracji bezimiennych , a wnioskodawca nie przedłożył dokumentów, potwierdzających zatrudnienie.

(decyzja – k. 47 akt ZUS)

Decyzją z dnia 20 kwietnia 2016 r., znak: END/20/021101341 Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku z dnia 21 listopada 2015 r. przeliczył B. L. (2) emeryturę od dnia 22 października 2015 r., tj. od dnia nabycia uprawnień.

Po korekcie składek na koncie ubezpieczonego kwota skorygowanej składki zewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 104005, 05 zł. Po korekcie kapitału początkowego na koncie ubezpieczonego kwota skorygowanego i zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 434491, 37 zł.

Po korekcie kapitału początkowego oraz wysokości składek na koncie, wysokość emerytury wyniosła: $((...), 05 + (...), 37) / 211, 40 = 2547, 29 \text{ zł.}$

Poinformowano, iż emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie 2553, 40 zł od dnia 1 marca 2016 r. Wysokość świadczenia do wypłaty po naliczonych świadczeniach bieżących, potrąceniach i odliczeniach wyniosła 2108, 59 zł.

(decyzja – k. 49 akt ZUS)

W dniu 7 października 2016 r. przekazane zostały listy płac PPHU (...) Sp. z.o.o. z lat 1989 r. – 1992 r. niezbędne do dokonania przeliczenia kapitału początkowego i emerytury.

(pismo – k. 31)

Pismem z dnia 1 sierpnia 2017 r. organ rentowy poinformował o hipotetycznym wyliczeniu kapitału początkowego oraz emerytury wnioskodawcy z uwzględnieniem okresu zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1991 r. do dnia 30 kwietnia 1992 r. oraz podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z uwzględnieniem wynagrodzenia uzyskiwanego przez wnioskodawcę w PPHU (...) Sp. z.o.o.

Wskazano też, iż okres od dnia 4 kwietnia 1989 r. do dnia 31 grudnia 1990 r. został uwzględniony w decyzji z dnia 20 kwietnia 2016 r.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1 579, 22 zł.

Przyjęto okresy składkowe łącznie: 24 lata, 1 miesiąc, 0 dni (289 m-cy), okresy nieskładkowe łącznie: 4 lata, 11 miesięcy, 0 dni (59 m-cy).

Obliczenia kapitału początkowego dokonano w następujący sposób:

$293, 01 \text{ zł} \times 87, 47\% \text{ (współczynnik proporcjonalny)} = 256, 30 \text{ zł}$

$(289 \text{ miesięcy składkowych} \times 1,3\%) : 12 \times 1579, 22 \text{ zł (podst. wym.)} = 494, 45 \text{ zł}$

(59 miesięcy nieskładkowych x 0,7%) : 12 x 1579, 22 zł (podst. wym.) = 54, 33 zł

RAZEM: 805, 08 zł

805, 08 zł x 209 miesięcy (średni. Dalsze trwanie życia) = 168 261, 72 zł.

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 168 261, 72 zł.

(pismo ZUS – k. 158; hipotetyczne wyliczenie ZUS – k. 159-160)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach rentowych wnioskodawcy oraz dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy w postaci zachowanej dokumentacji osobowej z PPHU (...) Sp. z.o.o. Z uwagi na niewielką ilość dokumentów osobowych wnioskodawcy i brak możliwości ich pozyskania, Sąd dopuścił także pośrednio dowód z zeznań świadków M. S. i E. W.. Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę. Zeznania świadków, osób niezainteresowanych rozstrzygnięciem sprawy na korzyść którejkolwiek ze stron, nie budzą wątpliwości przy ocenie ich wiarygodności, nie są wzajemnie ze sobą ani z treścią załączonych do akt sprawy dokumentów sprzeczne, wzajemnie ze sobą korespondują. W ocenie Sądu zeznania świadków, znajdując pełne potwierdzenie, w załączonej do akt sprawy, dokumentacji płacowej w postaci – list plac pracowników, wśród nich wnioskodawcy, osobowa potwierdzają jednoznacznie, że ubezpieczony B. L. (2), pomimo braku posiadania szczegółowej dokumentacji, pracował w spornych okresach w PPHU (...) Sp. z.o.o.

ZUS, na prośbę Sądu, dokonał hipotetycznego wyliczenia świadczeń wnioskodawcy: kapitału początkowego i, w konsekwencji, emerytury, z uwzględnieniem wynagrodzeń z okresu od 1.05.1992r. do 31.01.1993r., dodatkowo- do wartości kapitału początkowego, już obliczonego przez ZUS (postanowienie z dnia 18.09.2017r. k. 171)

W wyniku hipotetycznego wyliczenia: wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósłby 132%, kapitał początkowy na dzień 31.12.1998r. wyniósłby 175315,47 zł., a po waloryzacji na dzień 22.10.2015r. – 574375,77 zł., emerytura na dzień 22.10.2015r. wynosiłaby 3208,99 zł.

(pismo ZUS z hipotetycznymi wyliczeniami k. 173, hipotetyczne wyliczenia ZUS – symulacyjne decyzje w aktach ZUS)

Sąd podkreśla, że posiadana przez Sąd, i przez ZUS, dokumentacja nie była pełna, ale w świetle – całokształtu materiału dowodowego, zgromadzonego w sprawie, była wystarczającą do przeliczenia kapitału początkowego i emerytury wnioskodawcy przez organ rentowy.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżona decyzja dotyczyła ustalenia wysokości kapitału początkowego i emerytury oraz ich przeliczenia.

W myśl **art. 26 ustawy** z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.), emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art.173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art.185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art.183.

Zgodnie z treścią **art. 174 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.), kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z ust. 2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Według ust. 3b jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesiący tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Natomiast, w myśl ust. 7 analizowanego przepisu, do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. Zgodnie natomiast z treścią ust. 8 przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku, według wskazanego w nim wzoru.

Z kolei, z mocy art. 15 ust. 1 analizowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Jak stanowi art. 15 ust. 4 w/w ustawy w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

1. oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
2. oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
3. oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz

4. mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%, jednakże przy ponownym przeliczeniu wysokości emerytury należy mieć na względzie, iż zgodnie z art. 111 ust. 2 ustawy uwzględnia się kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

Stosownie do art. 15 ust. 2a ustawy, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Z kolei na podstawie ust. 6 omawianego przepisu na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

W związku z treścią zacytowanych przepisów, można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

Zgodnie z § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument na podstawie, którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Należy podkreślić, iż Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Wskazana regulacja § 21 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń, wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza jednak, że wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997r. - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997r. - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 - III Aur 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III Aur 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Przyjąć, zatem trzeba, iż w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych, fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie, (sporne czy też niemożliwe do udowodnienia przy pomocy dowodu z dokumentu), mogą być dowodzone wszelkimi dostępnymi środkami, które Sąd uzna za pożądane i celowe, co wynika także z treści przepisu art. 473 k.p.c.

Mając to na uwadze Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące szczegółową analizę dostępnej dokumentacji, związanej ze spornymi okresami zatrudnienia, jak również wysłuchał skarżącego, a także dopuścił dowód z zeznań świadków: M. S. i E. W..

W niniejszej sprawie wnioskodawca wniósł o uwzględnienie przy przeliczaniu emerytury wynagrodzenia z całego okresu zatrudnienia w PPHU (...) Sp. z o.o., z uwagi na fakt, że organ rentowy przyjął tylko częściowy okres zatrudnienia w ww. zakładzie w wyliczeniach. Wnioskodawca jednakże, nie posiadał żadnej dokumentacji osobowej.

W trakcie postępowania, jednak, udało się pozyskać dokumenty, pozwalające przeliczyć kapitał początkowy i emeryturę wnioskodawcy.

Sąd zobowiązał organ rentowy do dokonania hipotetycznego wyliczenia wysokości należnego odwołującego się świadczenia czyli emerytury z uwzględnieniem kapitału początkowego, przy uwzględnieniu stawek godzinowych wynikających z list płac. Na ich podstawie, organ rentowy dokonał przeliczenia, które okazało się korzystniejsze dla wnioskodawcy – wskaźnik wysokości podstawy wymiaru – okazał się wyższy.

Sąd Okręgowy wyraża stanowisko, że w przedmiotowym stanie faktycznym, załączone przez wnioskodawcę, a przechowywane na podstawie Umowy Przechowania, zawartej przez przechowawcę i Syndyka Masy Upadłości – Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości - dokumenty w postaci list płac pracowników, wśród nich – wnioskodawcy, stanowią dowód nie tylko faktycznego zatrudnienia, [albowiem, zgodnie z art. 22 kodeksu pracy, za wykonaną pracę, wnioskodawcy – jako przesowowi wypłacone było wynagrodzenie] ale także – faktycznie uzyskiwanych dochodów z tytułu zatrudnienia.

W tym miejscu podkreślić należy, iż do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych, może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez zainteresowanego w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie przypuszczeń czy też uśrednień. Dodać należy, iż stosunek pracy ma zawsze charakter indywidualny, a określone warunki zatrudnienia mają charakter niepowtarzalny, ponieważ zostały wyznaczone pomiędzy pracodawcą, a jego konkretnym pracownikiem. Zatem jedynie wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru, a następnie kwoty świadczenia emerytalnego.

Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego. Chodzi tutaj o umowy pracę czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

Podobny pogląd zaprezentował Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 marca 2006 roku, zapadłego w sprawie o sygnaturze akt III AUa 1096/05, wskazując, iż ujemne konsekwencje związane z trudnościami w dokumentowaniu wysokości wynagrodzeń z lat odległych nie powinny obciążać wyłącznie ubezpieczonych, jednakże nie można również odpowiedzialności za taki stan rzeczy przenosić wyłącznie na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustawowym wymogiem jest bowiem wykazanie przez ubezpieczonego konkretnych kwot otrzymanych przez niego zarobków, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie społeczne, przy czym nie może istnieć tu żaden stan niepewności co do wysokości.

W ocenie Sądu wyliczenia dokonane w oparciu o listy płac, pozwoliły ustalić taką wysokość wynagrodzenia, jaką wnioskodawca niewątpliwie otrzymywał.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy, w punkcie 1 na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i przyjął, zgodnie z hipotetycznym ustaleniem przez ZUS, do ustalenia wysokości kapitału początkowego B. L. (1), dochód, stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. 1 stycznia 1984 r. – 31 grudnia 1993 r., z uwzględnieniem okresu zatrudnienia B. L. (1) w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym – Usługowym (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością 1 stycznia 1991 r. – 30 kwietnia 1992 r. oraz podstawy wymiaru składek za ten okres na podstawie wynagrodzenia, wskazanego w listach płac – ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego 132, 57 %, ustala wysokość kapitału początkowego, po waloryzacji, w kwocie 574 375, 77 złotych i w oparciu o tę wartość kapitału początkowego, ustala wysokość emerytury – w kwocie 3208, 99 złotych; w punkcie 2 zasądzono na podstawie art. 98 §1 i §3 k.p.c oraz na podstawie art. & 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności

adwokackie (Dz. U poz. 1800) [odwołanie wniesione w dniu 19.05.2016r.] od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w L. na rzecz B. L. (1) kwotę 360 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego wraz z aktami rentowymi